

Nr 21.

Ankom till riksdagens kansli den 15 februari 1935 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om viss ändring av lagen om vägdistrikt.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 238, av herr *Brännström* har hemställts om sådan ändring i gällande lag om vägdistrikt, att landskommun, som uppdelats i valdistrikt, beredes möjlighet att förrätta val av ombud till vägstämman för särskilda områden inom kommunen.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för denna framställning, hänvisas till motionen.

I 7 § lagen den 7 juni 1934 om vägdistrikt stadgas: För utövande av vägdistriktets beslutanderätt skola ombud för de till distriktet hörande kommunerna sammanträda å vägstämman. Ombuden jämte suppleanter för dem väljas å kommunalstämma. Valet förrättas under tiden från och med den 1 september till och med den 15 november.

I 10 § berörda lag föreskrives, bland annat, att röstlängd för val av ombud jämte suppleanter skall det år sådant val äger rum upprättas för varje kommun, samt att därest i kommun flera valdistrikt äro vid val till riksdagens andra kammare, längden skall uppläggas i särskilda delar, en för varje valdistrikt.

Samma lags 11 § stadgar, att val av ombud jämte suppleanter skall i kommun, som utser två eller flera ombud, vara proportionellt, därest det begäres av minst så många väljande, som motsvaras av det tal, vilket erhålles, om samtliga väljandes antal delas med siffran för det antal ombud valet avser, ökad med 1.

Lagen träder helt i kraft den 1 januari 1937. Emellertid skall val av ombud å vägstämman och suppleanter för dem äga rum första gången från och med den 1 september till och med den 15 november 1935. Bestämmelserna angående vägstämman med dessa ombud skola i huvudsak tillämpas även före den 1 januari 1937.

Motionären framhåller, att i åtskilliga större landskommuner, där även antalet deltagare i förenämnda val kan väntas bliva betydande, sannolikt stora praktiska svårigheter torde uppkomma för att genomföra ett val å kommunalstämma i enlighet med 7 § lagen om vägdistrikt.

Utskottet vill icke förneka, att de av motionären framförda betänkligheter kunna vara berättigade. Det synes ingalunda vara uteslutet, att i några större landskommuner vissa svårigheter genom stort deltagande vid val av vägstämmbud jämte suppleanter kunna uppstå. Av Sveriges landskommuner hade emellertid den 1 januari 1934 endast 3 högre invånarantal än 20,000, 12 kommuner ett invånarantal mellan 12,000 och 20,000 samt 10 kommuner mellan 10,000 och 12,000 invånare. Rösträtt vid val av vägstämmbud torde därjämte tillkomma endast en viss del av de kommunalt röstberättigade. Av motionären antydda svårigheter synas sålunda endast kunna förväntas uppkomma i ett fåtal kommuner. För att, såsom motionären åsyftar, anordna val distriktvis måste detta göras proportionellt. Såsom en lösning av förevarande spörsmål kunde övervägas att medgiva val distriktvis i sådana fall, där det antal röstberättigade, som angives i 11 § lagen om vägdistrikt, viss tid före valet skriftligen begära, att valet skall vara proportionellt. Emellertid anser sig utskottet, innan ifrågavarande lag trätt i kraft samt erfarenhet av huru densamma verkar saknas, icke kunna föreslå någon ändring i dess bestämmelser.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att motionen II: 238 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 15 februari 1935.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 19.